

NSZZ

Solidarność

**REGION
PODLASKI**

BIULETYN INFORMACYJNY NR 56 ● 13.12.2013

*Podnieś rękę, boże Dziecie
Błogosław ojczyznę miłą
W dobrych radach, w dobrym bycie
Wspieraj jej siłę Swą siłą
Dom nasz i majątność całą
I wszystkie wioski z miastami
A Słowo Ciałem się stało
I mieszkało między nami*

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia wielu głębokich i radosnych przeżyć wewnętrznego spokoju, wytrwałości i radości oraz błogosławieństwa Bożego w każdym dniu nadchodzącego Nowego Roku. życzy w imieniu Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność”

***Przewodniczący Zarządu
Józef Mozolewski
oraz Redakcja Biuletynu***

**BIULETYN
INFORMACYJNY
JEST PISMEM
WEWNĄTRZZWIĄZKOWYM**

**Adresy Oddziałów
Zarządu Regionu Podlaskiego
NSZZ „Solidarność”**

1. Region Podlaski
Oddział w Bielsku Podlaskim
17-100 Bielsk Podlaski
ul. Piłsudskiego 25
tel. 508-146-327
2. Region Podlaski
Oddział w Hajnówce
17-200 Hajnówka
ul. 3 Maja 24
tel. 508-146-384
3. Region Podlaski
Oddział w Czarnej Białostockiej
16-020 Czarna Białostocka
ul. Torowa 15
tel. 508-146-367
4. Region Podlaski Oddział w Łapach
18-100 Łapy
ul. Armii Krajowej 1
tel. 508-146-393
5. Region Podlaski
Oddział w Siemiatyczach
17-300 Siemiatycze
ul. Pałacowa 19
tel. 508-146-439
6. Region Podlaski Oddział w Grajewie
19-200 Grajewo
Pl. Niepodległości 22
tel. 508-146-291
7. Region Podlaski Oddział w Sokółce
16-100 Sokółka
ul. Piłsudskiego 8
tel. 508-146-308
8. Region Podlaski Oddział w Mońkach
19-100 Mońki
ul. Leśna 3
tel. 508-146-274
9. Region Podlaski
Oddział w Dąbrowie Białostockiej
16-200 Dąbrowa Białostocka
ul. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4
tel. 664-727-182
10. Region Podlaski
Oddział w Suwałkach
16-400 Suwałki
ul. Kościuszki 32
tel. 508-146-583
11. Region Podlaski
Oddział w Augustowie
16-300 Augustów
ul. Hoża 2b
tel. 508-146-584
12. Region Podlaski
Oddział w Wysokim Mazowieckim
18-200 Wysokie Mazowieckie
ul. Ludowa 19
tel. 513-045-204

Konto ZR Podlaskiego

BGŻ SA O/Białystok

9120300045111000000731690

13 grudnia 1981 roku, komunistyczny reżim PRL wystąpił zbrojnie przeciwko własnemu narodowi. Absolwent sowieckiej akademii kształcącej wiernych janczarów „Imperium Zła” w tzw. obozie socjalistycznym - gen. W. Jaruzelski, stanął na czele spisku o nazwie Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego i przeprowadził wojskowy zamach stanu. Jedyny w dziejach Polski tak wielki pochód wolności o nazwie „Solidarność” po sześciu miesiącach upodmiotawiania zniewolonego narodu został w ciągu jednej grudniowej nocy brutalnie spacyfikowany. Przywódcy związku zapelnili ośrodki internowania i więzienia, polala się krew bratnia, ruszyły represje. Zdradziecka władza bezwzględnie niweczyła aspiracje polskiego społeczeństwa, pokładane w „Solidarności”. Pozorny sukces grudniowej nocy okazał się jednak krótkotrwałą iluzją. Generał ukryty za ciemnymi szklami nie stał się mężem opatrnościowym, na jakiego się kre-

ował. Ruina gospodarcza kraju, dalsze zadłuzanie oraz promowanie postaw pozbawionych głębszych wartości przybliżyły agonię systemu komunistycznego. Od pierwszych chwil stanu wojennego wielu działaczy „Solidarności” podjęło działalność konspiracyjną w obronie zaatakowanych wartości. Walka prowadzona z wrogiem przyniosła wymierne owoce. Mimo ofiar poniesionych w okresie prześladowań lat 80-tych, sen o wiecznej hegemonii Komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej zakończył się przebudzeniem zniewolonych narodów. Impuls i początek przemianom dała Polska. W trzydziestą drugą rocznicę ogłoszenia stanu wojennego oddajmy hołd wszystkim ofiarom zbrodni komunistycznych oraz tym, którzy pozostali wierni ideałom „Solidarności”.

**Stanisława Korolkiewicz
Klub Więzionych Internowanych
i Represjonowanych**

11 grudnia

godz. 16.30 – przystanek historia, Archiwum i Muzeum Archidiecezjalne, ul. Warszawska 48, projekcja filmu o Grudniu'70: „Pamiętajcie grudzień”, scen. i reż. Janusz Marszałec, 2005

13 grudnia

godz. 10.00 – Archiwum Państwowe, Rynek Kościuszki, otwarcie wystawy dokumentów o stanie wojennym, zorganizowanej przez Klub Więzionych, Internowanych, Represjonowanych oraz plenerowej wystawy IPN „Represje stanu wojennego w woj. białostockim 1981–1983/89

godz. 12.00 – przystanek historia, Archiwum i Muzeum Archidiecezjalne, ul. Warszawska 48, spotkanie na temat ukrywania osób w stanie wojennym: „Punkty kontaktowe, łączniczki, kwatery...”

godz. 13.30 – przystanek historia, Archiwum i Muzeum Archidiecezjalne, ul. Warszawska 48, prezentacja książki Marka Kietlińskiego i ks. Adama Szota: Źródła i materiały do dziejów NSZZ Ri „Solidarność” w woj. białostockim w latach 1980–1989, Białystok 2013

godz. 18.00 – msza św. w kościele św. Rocha i marsz pamięci do pomnika bł. ks. Jerzego Popiełuszki

Ostatnie pożegnanie Śp. Marianny Popiełuszko

W kościele św. Apostołów Piotra i Pawła w Suchowoli w dniu 23 listopada 2013 odbyły się uroczystości pogrzebowe śp. Marianny Popiełuszko, matki bł. ks. Jerzego. Mszy św. przewodniczył abp Edward Ozorowski, metropolita białostocki, który także wygłosił homilię. Eucharystię koncelebrowało sześciu biskupów m. in kard. Kazimierz Nycz, metropolita warszawski, abp Sławoj Leszek Głódź, metropolita gdański, arcybiskup senior Stanisław Szymecki. Obecni byli wszyscy dotychczasowi Przewodniczący „Solidarności” (Lech

Wałęsa, Marian Krzaklewski, Janusz Śniadek oraz Piotr Duda), przedstawiciele Sejmu i Senatu, lokalnych władz oraz NSZZ „Solidarność” z całego kraju. Przysłano wiele listów kondolencyjnych m.in. od papieża Franciszka, kard. Stanisława Dziwisza, prymasa Polski abp. Józefa Kowalczyka, przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski abp. Józefa Michalika, sekretarza generalnego KEP bp. Wojciecha Polaka. Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego, premiera Donalda Tuska i wielu kościelnych hierarchów. ■

Jest uzasadnienie wyroku w sprawie Grudnia 1970. Czas na apelację

Jest gotowe pisemne uzasadnienie wyroku w sprawie odpowiedzialnych za tragedię Grudnia '70. Teraz możliwa będzie apelacja, którą zapowiedzieli tuż po wyroku prokuratura i pełnomocnik rodzin ofiar masakry. Sąd pisał uzasadnienie prawie osiem miesięcy. W skomplikowanych procesach sąd może przedłużyć sporządzenie uzasadnienia poza ustawy termin 14 dni od ogłoszenia wyroku. Przypomnijmy, że po 18 latach od wniesienia aktu oskarżenia, 19 kwietnia 2013 r., sąd wydał niejednogólny wyrok, w którym uznał za „bezprawną i przestępczą” decyzję władz PRL o użyciu broni przeciw robotnikom protestującym przeciw drastycznym podwyżkom cen w 1970 r. - Decyzja o użyciu broni w grudniu 1970 r. była bezprawna i przestępca. W grudniu 1970 r. nie było potrzeby wprowadzania do Trójmiasta w pełni uzbrojonych oddziałów wojska, a taka decyzja prowadziła do nieuchronnej konfrontacji z ludnością cywilną i rozlewu krwi. Po podpaleniu 15 grudnia 1970 r. budynku Komitetu Wojewódzkiego PZPR i Komendy Miejskiej MO niewątpliwie zachodziła potrzeba ochrony ważnych czy strategicznych obiektów państwowych. Nie było natomiast potrzeby wprowadzania do Trójmiasta w pełni uzbrojonych oddziałów wojska – mówiła w ustnym uzasadnieniu sędzieja sprawozdawca Agnieszka Wysokińska-Walczak, skazując w tej sprawie na kary w zawieszeniu dwóch b. wojskowych oraz uniewinniając ówczesnego wicepremiera PRL Stanisława Kociołka od zarzutu „sprawstwa kierowniczego”. Był on oskarżony o to, że 16 grudnia 1970 r. nakłaniał w telewizji strajkujących w Gdyni do powrotu do pracy, choć wiedział, że następnego dnia rano stocznia będzie zablokowana przez wojsko. Na stacji kolejki miejskiej Gdynia Stocznia zginęły osoby, które usłuchały apelu Kociołka. Mirosław W., były dowódca batalionu blokującego bramę Stoczni Gdańskiej, i Bolesław F., były zastępca do spraw politycznych dowódcy 32. Pułku Zmechanizowanego blokującego stocznię w Gdyni, zostali skazani na dwa lata pozbawienia wolności – wyroki w zawieszeniu. Zmieniono kwalifikację ich czynu na udział w śmiertelnym pobiciu. Taka kwalifikacja pozwala na pociągnięcie do odpowiedzialności za przestępstwo, gdyż nie wymaga indywidualizacji winy, co jest konieczne przy zabójstwie. Prokurator żądał dla podsądnych kar po 8 lat więzienia. Obrońcy i oskarżeni wnosili o uniewinnienie. ■

„Nie umiera ten, kto w sercach naszych żyje”

Z ogromnym smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Śp. Marianny Popiełuszko

MAMY BŁ. KS. JERZEGO, KAPELANA I PATRONA NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Na zawsze zapamiętamy Twoją dobroć, skromność i szlachetność.

Spoczywaj w pokoju!

RODZINIE, BLISKIM ORAZ ZNAJOMYM

składam wyrazy głębokiego współczucia
oraz najszersze kondolencje.

W imieniu Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność”
przewodniczący Zarządu Regionu
Józef Mozolewski

Modernizacja naszej siedziby rozpoczęta

Rozpoczęły się prace modernizacyjne polegające na przebudowie i nadbudowie istniejącego budynku biurowo-handlowego przy ulicy Suraskiej 1 w Białymstoku. Planuje się że remont potrwa około 9 miesięcy.

Budynek w trakcie remontu.

Tak będzie wyglądał budynek po remoncie.

Jak działa dialog społeczny w Norwegii

W dniach 5-8 listopada br. miała miejsce wizyta studyjna podlaskich partnerów społecznych w Oslo. Wyjazd zorganizowany został w ramach projektu „Pracodawcy, Pracownicy, Władze współpracujące” wspartego przez środki finansowe pochodzące z Norwegii w ramach Programu na rzecz Godnej Pracy i Dialogu Trójstronnego. Podczas wizyty studyjnej w Oslo odbyły się cztery spotkania, podczas których uczestnicy mogli szczegółowo zapoznać się z mechanizmami funkcjonowania NCE Klastra Energetycznego w Østfold oraz z innowacyjnymi sposobami funkcjonowania branż ekologicznych. Jednym z ważniejszych dla nas spotkań była wizyta w Innovation Norway – Instytucji będącej Operatorem Programu dotyczącego Funduszu na rzecz Godnej Pracy i Dialogu Trójstronnego. Przedstawione podczas spotkania przykłady i sposoby realizacji zadań dotyczących budowy dialogu społecznego powinny być wyznacznikiem działań w naszym kraju. Kolejnym punktem wizyty było poznanie funkcjonowania Regionalnej Izby Przemysłu i Rozwoju Gospodarczego. Informacje przekazane uświadomiły uczestnikom jak ważnym elementem w rozwoju biznesu jest poziom planowania z udziałem partnerów społecznych. Kolejne spotkanie odbyło się w Inspiria Centrum Naukowym (rekreacja naukowa, centrum kształcenia technologicznego), które powstało ze środków budżetowych oraz przy wsparciu finansowym lokalnych firm, z myślą o korzystaniu z niego przez miejscową społeczność w większości zatrudnioną w tychże firmach. Fakt ten jest kolejnym przykładem właściwego dialogu spo-

łecznego, polegającego na zapewnieniu odpoczynku i rekreacji. Wizyta ta była niezwykle cenna z tego powodu, że wielu uczestników uzmysłowiło sobie, jak daleko pozostajemy za Norwegami i ile zmian trzeba dokonać w naszej świadomości, biorąc pod uwagę podejście do człowieka jako pracownika, członka rodziny, czy użytkownika współczesnych rozwiązań technologicznych. Wśród praktyk norweskich zauważono między innymi współpracę na różnych -poziomach funkcjonowania społeczeństwa, tj. zakładów pracy z uczelniami, czy ekspertów, naukowców i przedsiębiorców w ramach centrów

technologicznych. Ponadto, dobrą praktyką wydaje się być wykonywanie pracy w domu przez pracownika, dzięki wykorzystaniu łączy internetowych. Jednakże, niezbędna jest tu zmiana świadomości zarówno pracodawcy, jak i pracownika. Uczestnicy reprezentujący samorząd, pracodawców oraz związki zawodowe po zakończonej wizycie stwierdzili, iż tak pozytywne wzorce należy przenosić na grunt naszego regionu. To stwierdzenie i deklaracja ich realizacji jest ogromnym sukcesem realizowanego projektu.

Region Podlaski NSZZ „Solidarność” w nadchodzącym roku zrealizuje kolejne działania przewidziane w ramach projektu pn. „Pracodawcy, pracownicy, władze współpracujące” wspartego przez środki pochodzące z Norwegii poprzez Norweski Mechanizm Finansowy 2009-2014 w ramach Programu na rzecz Godnej Pracy i Dialogu Trójstronnego.

sowa”, „Negocjacje” oraz „Komunikacja i budowanie wizerunku”.

W szkoleniach, oprócz członków naszego Związku, uczestniczą również pracodawcy i władze regionalne. Udział wszystkich stron dialogu społecznego w realizowanym projekcie, z pewnością będzie miał wpływ na wzrost wzajemnego zaufania i lepszą jakość prowadzonych rozmów w naszym regionie.

trójstronnego. Ale to nie wszystko, uczestnicy dialogu społecznego biorący udział w szkoleniach, wezmą także udział w warsztacie wspólnym, podsumowującym realizowany projekt. Ponadto, na ulicach Białegostoku, Suwałk, Łomży i Bielska Podlaskiego zobaczyć będzie można bilbordy promujące godną pracę, zaś w mediach pojawią się spoty reklamowe.

„Negocjacje”, 26-27 listopada 2013 r., Białowieża

W kończącym się 2013 roku przeprowadzono aż 20 szkoleń o następujących tematach: „Prawo pracy”, „Analiza ekonomiczna i finan-

W przyszłym roku, oprócz kolejnych szkoleń, zaplanowano również konferencję poruszającą temat godnej pracy i dialogu

Więcej informacji na stronie internetowej projektu: www.ewac.nsz.org!

Izabela Żmojda

Analiza ekonomiczna, analiza finansowa”, 3-4 grudnia 2013 r., Augustów

TK: przepisy dotyczące świadczeń opiekuńczych wymagają zmiany

Trybunał Konstytucyjny stwierdził, iż przepisy przejściowe dotyczące świadczenia pielęgnacyjnego są niezgodne z konstytucją. Doszło do naruszenia praw słusznie nabytych oraz zasady zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa. Trybunał podkreślił jednak, że sam wyrok Trybunału nie tworzy ani roszczeń o wypłatę utraconych korzyści za okres po 30 czerwca 2013 r., ani nie daje podstaw do ubiegania się o nowe świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy. Konieczna jest zmiana prawa. Trybunał Konstytucyjny orzekł w sprawie zgodności z konstytucją zmiany warunków nabywania świadczenia pielęgnacyjnego i wprowadzenia nowych warunków uprawniających do specjalnego zasiłku opiekuńczego. Zmiana ta, zdaniem Rzecznika Praw Obywatelskich, który wniósł wniosek do TK, spowodowała, że osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne na podstawie ostatecznych bezterminowych decyzji administracyjnych zostały tych świadczeń pozbawione i nie spełniły warunków wymaganych do przyznania specjalnego zasiłku opiekuńczego. Osoby, które pobierały świadczenie pielęgnacyjne na podstawie dotychczasowych przepisów ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych na skutek zmiany przepisów dokonanych ustawą z 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw zachowały prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w dotychczasowej wysokości jedynie do 30 czerwca 2013 r. Prawo do świadczenia pielęgnacyjnego nabyli na podstawie ostatecznych bezterminowych decyzji administracyjnych. Zmiana warunków nabywania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego i wprowadzenie nowych warunków uprawniających do ubiegania się o przyznanie specjalnego zasiłku opiekuńczego spowodowała, że znaczna część osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne została pozbawiona do niego prawa i nie spełniła warunków wymaganych do przyznania specjalnego zasiłku opiekuńczego. Rozpatrując sprawę, Trybunał Konstytucyjny stanął na stanowisku, że w okolicznościach tej sprawy doszło do naruszenia praw słusznie nabytych oraz zasady zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa w odniesieniu do tej grupy osób, które pobierały świadczenie pielęgnacyjne na dotychczasowych zasadach, które jednocześnie nie spełniły przesłanek nabycia świadczenia pielęgnacyjnego lub

specjalnego zasiłku opiekuńczego na podstawie nowych przepisów. Trybunał stwierdził, że konieczność eliminowania nadużyć w korzystaniu ze świadczeń opiekuńczych, sama w sobie nie uzasadnia znoszenia praw słusznie nabytych. Nie może bowiem abstrahować od zastanych stosunków prawnych, zwłaszcza gdy mają charakter chronionych konstytucyjnie praw podmiotowych. Zdaniem Trybunału okres przejściowy powinien być dostosowany do złożoności sytuacji życiowej osób niepełnosprawnych. Osoby te muszą w tym okresie przystosować się do nowych okoliczności. Słabe zdolności adaptacyjne osób niepełnosprawnych, których można traktować jako pośrednich odbiorców świadczenia pielęgnacyjnego, wymagały odpowiedniego okresu wdrożenia ustawy zmieniającej. Trybunał stwierdził, że zaskarżone przepisy nie zabezpieczyły w należyty sposób interesów osób, które w związku z pielęgnacją osoby niepełnosprawnej otrzymywały świadczenie pielęgnacyjne, i tym samym naruszyły ich bezpieczeństwo prawne (a w sposób pośredni również bezpieczeństwo osób niepełnosprawnych, przez odebranie wsparcia dla osób opiekujących się nimi). Decyzje o przyznaniu świadczenia pielęgnacyjnego na dotychczasowych zasadach wygasły 1 lipca 2013 r. z mocy prawa. W obowiązujących przepisach nie została przewidziana żadna procedura ani wskazany organ władzy publicznej właściwy do orzekania w kwestii ewentualnego „przywrócenia” prawa do tego świadczenia. Skutki art. 11 ust. 3 ustawy zmieniającej nastąpiły „automatycznie” i nie były uzależnione od wydania aktów stosowania prawa czy przeprowadzenia postępowań w indywidualnych sprawach świadczeniobiorców. Zrealizowanie wyroku Trybunału, który zakwestionował art. 11 ust. 1 i 3 ustawy zmieniającej, będzie wymagało zmiany prawa. Sam wyrok Trybunału nie tworzy ani roszczeń o wypłatę utraconych korzyści za okres po 30 czerwca 2013 r., ani nie daje podstaw do ubiegania się o nowe świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy, które przewiduje obowiązująca ustawa o świadczeniach rodzinnych. Wynika to z tego, że - zgodnie z wnioskiem RPO - wyrok Trybunału dotyczył norm prawa intertemporalnego, które w dodatku zmaterializowały się już w dniu orzekania przez sąd konstytucyjny, a nie przepisów, które określały nowe przesłanki nabycia świadczeń. Przywrócenie stanu zgodnego z konstytucją wymaga, zdaniem Trybunału,

interwencji ustawodawcy, który powinien wprowadzić stosowne korekty np. do ustawy o świadczeniach rodzinnych, w celu wyeliminowania niezgodności mającej źródło w art. 11 ust. 1 i 3 ustawy zmieniającej. Wraz z upływem czasu ta niezgodność będzie powodowała narastanie negatywnych następstw dla osób pozbawionych świadczeń pielęgnacyjnych, co powinno skłaniać podmioty dysponujące prawem inicjatywy ustawodawczej do podjęcia prac legislacyjnych bez zbędnej zwłoki. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. akt K 27/13. ■

Kwoty przychodu, których przekroczenie powoduje zmniejszenie lub zawieszenie emerytury lub renty

Od grudnia kwoty przychodu, których przekroczenie powoduje zmniejszenie lub zawieszenie emerytury lub renty wynoszą odpowiednio: 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia 2556,20 zł; 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia 4747,30 zł. Zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wysokość przysługującej emerytury lub renty może ulec zmniejszeniu lub prawo do tych świadczeń zawieszeniu w przypadku osiągnięcia przez świadczeniobiorcę przychodu wpływającego na uprawnienia emerytalno-rentowe powyżej określonej kwoty progowej. Świadczenie ulega zmniejszeniu w razie osiągnięcia przychodu w kwocie przekraczającej 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Natomiast w razie osiągnięcia przychodu w kwocie wyższej niż 130% ww. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy oraz renty rodzinnej, do której uprawniona jest jedna osoba, ulega zawieszeniu. Prezes GUS w komunikacie z dnia 19 listopada 2013 r. (Mon. Pol. poz. 960) ogłosił, iż 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za III kwartał 2013 r. wynosi 2556,20 zł, natomiast 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za III kwartał 2013 r. wynosi 4747,30 zł. ■

Korzystny wyrok Sądu Najwyższego dla walczących o pracownicze emerytury

Trybunał Konstytucyjny w wyroku wydanym 13 listopada 2012 r. do sygn. K 2/12 orzekł, że jeżeli przepisy w stosunku do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r. przewidywały, iż zawieszają się im prawo do emerytury do czasu rozwiązania stosunku pracy, to przepisy te są niezgodne z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji RP. Wspomniany wyrok TK stał się podstawą fali roszczeń emerytów, którzy nabyli prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., czasowo pozbawionych świadczeń na skutek powyższego warunku ustawowego, o wsteczne wyrównanie wstrzymanych płatności. Sądy powszechne orzekały jednak dotychczas w takich sprawach różnie. W szczególności niektóre sądy powszechne przyjmowały koncepcję ZUS-u – odmawiającego niektórym emerytom wyrównania – z powołaniem się na fakt jakoby wyrok TK nie miał mocy wstecznej i działał tylko na przyszłość. Dopiero Sąd Najwyższy w wyroku z 11 czerwca 2013 r., sygn. akt II UK 372/12 wskazał, że przepisy uznane za niezgodne z Konstytucją w/w wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego naruszały ją już od dnia ich wejścia w życie i w związku z tym nie mogą być legalną podstawą do orzekania przez sądy powszechne i Sąd Najwyższy. Sąd Najwyższy wskazał przy tym, że podstawą orzeczenia jest bezpośrednio art. 190 ust. 4 Konstytucji RP. Innymi słowy, Sąd Najwyższy dał emerytom dodatkowy oręż do walki sądowej z ZUS (a takich spraw jest jednak wciąż wiele z racji uporczywego składania „zaporowych” apelacji przez ZUS) wskazując, że skoro orzeczeniem TK jakieś przepisy prawne zostały derogowane (usunięte) z porządku prawnego to oznacza, że sądy orzekające w sprawach, w których zostały one zastosowane, obowiązane są do przywrócenia stanu sprzed wejścia tych przepisów w życie (tak też wcześniej uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2013 r. II UK 299/12).

Emeryci, nie poddawajcie się zatem w walce o swoje prawa, zwłaszcza zaś brońcie swoich racji przed sądami apelacyjnymi w przypadku składania przez ZUS odwołań od niekorzystnych dlań wyroków sądów pierwszej instancji, których na szczęście jest coraz więcej.

„Czterobrygadówka” to nie praca zmianowa

Praca w systemie czterobrygadowym ma szczególne cechy – ciągłość pracy 24 godziny na dobę i wykonywanie tych samych czynności przez kolejne brygady na tych samych stanowiskach, zatem nie można jej utożsamiać z każdym rodzajem pracy zmianowej. W spółce P. będącej operatorem sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej obowiązywał zawarty jeszcze w 1993 r. ponadzakładowy układ zbiorowy pracy dla pracowników energetyki. Układ ten obowiązuje w części firm energetycznych do dzisiaj i przewiduje dla pracowników zatrudnionych w systemach czterobrygadowej organizacji pracy lub podobnym systemie dodatkowy, płatny dzień wolny od pracy. Przepisy układu zostały w 1994 r. zmodyfikowane. W wyniku tych zmian ustalono, że dodatkowy dzień wolny należy się pracownikom zatrudnionym w systemach czterobrygadowym, pięciobrygadowym i innych podobnych systemach. Uprawnienia tego nie przyznano jednak pracownikom pracującym w pozostałych systemach zmianowych. W 2008 r. spółka P. zawarła ze związkami zawodowymi kolejny nowy, zakładowy układ zbiorowy pracy, w którym przewidziano – podobnie jak we wcześniejszym, ponadzakładowym układzie – że pracownicy pracujący w systemie czterobrygadowym, wielobrygadowym lub podobnym mają prawo do dodatkowego dnia wolnego od pracy. Jednak spółka nie zgodziła się na rozszerzenie prawa do dodatkowego dnia na wszystkich pracowników zatrudnionych w systemach zmianowych. Sprawa trafiła więc do sądu. Pozew złożył w imieniu zatrudnionych Związek Zawodowy Pracowników Ruchu Ciągłego przeciwko oddziałowi spółki P. z siedzibą w L. Działający w imieniu pracowników spółki zatrudnionych w systemach zmianowych, ale nie w systemach cztero- czy wielobrygadowych związkowcy zażądali dla nich udzielenia dodatkowych, płatnych dni wolnych od pracy. Pracownicy i związek zawodowy nie uzyskali jednak korzystnego rozstrzygnięcia. Sądy I i II instancji nie uwzględniły ich żądań oddalając kolejno pozew i apelację. Podobnie sprawę rozstrzygnął Sąd Najwyższy, który oddalił w całości skargę kasacyjną związkowców i pracowników. W uzasadnieniu SN przypomniał, że system cztero- i wielobrygadowy charakteryzuje się tym, że występuje podział pracowników na brygady

o względnie stałym składzie osobowym. Zgodnie z ustalonym harmonogramem, każda brygada obsługuje w różnych porach doby te same stanowiska pracy, następuje więc rotacja pracowników na tych samych stanowiskach pracy. Przeważnie następuje podział na 3 zmiany, z których w danej dobie pracują 3 brygady na kolejnych zmianach, a czwarta – odpoczywa. Przy większej liczbie brygad mogą występować modyfikacje, ale cały system opiera się na wykonywaniu takiej samej pracy całodobowo na konkretnym stanowisku – ale przez różnych pracowników w różnych porach doby. Tymczasem organizacja pracy zmianowej w spółce wyglądała inaczej – wskazał Sąd. Stanowiska były obsługiwane przez różne grupy pracowników, w dodatku zakres obowiązków był różny na poszczególnych zmianach. Sądy wykazały, a SN potwierdził te ustalenia, że I zmiana wykonywała wszystkie prace zgodnie z zakresem obowiązków, II zmiana zazwyczaj kończyła rozpoczęte przez I zmianę czynności, a następnie przechodziła na tryb dyżurowy. Z kolei III zmiana – zmiana nocna – pracowała w praktyce wyłącznie w trybie dyżuru zakładowego. Taki system na tyle różni się od systemu czterobrygadowego, że nie może być uznany nawet za system podobny do czterobrygadowego. SN podkreślił również, że system czterobrygadowy jest bowiem rodzajem pracy zmianowej, ale nie każda praca zmianowa może być traktowana jako czterobrygadowa. W ustalonym przez sądy w sprawie stanie faktycznym nie można uznać podanej przez powodów organizacji pracy za czterobrygadową – stwierdził w konkluzji Sąd.

Wyrok Sądu Najwyższego z 15 listopada 2013 r. (sygn. III PK 20/13),

Ile za godzinę pracy?

Pracodawcy chcą płacić polskim pracownikom coraz gorzej. Odpowiedzią na kombinacje i przekrety mogłoby być wprowadzenie minimalnej stawki godzinowej.

Po ujawnieniu przez media skandalicznie niskich stawek za godzinę pracy jakie proponują pracodawcy dość szybko zareagowało Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Jego szef Władysław Kosiniak-Kamysz zapowiedział, że praca za 2,50 zł na godzinę jest niedopuszczalna. Powiedział też, że ministerstwo sprawdza czy w Polsce da się wprowadzić minimalną stawkę godzinową. Miałaby ona odpowiadać płacy minimalnej, a więc w przyszłym roku wynosić ok. 10 zł za godzinę. Od dawna walczą o to związki zawodowe. Uznają, że jeżeli rząd nie chce, albo nie potrafi ograniczyć skali umów śmieciowych, to niech przynajmniej postara się zminimalizować ich negatywne skutki. Na razie nie ma jednoznacznej decyzji kiedy rząd miałby wprowadzić takie rozwiązanie, a jedynie sprawdzana jest taka możliwość. - Dziś mamy pensję minimalną ustaloną na poziomie 1600 zł w tym roku i 1680 zł w przyszłym roku, z niej pośrednio wynika stawka godzinowa, ale nie jest wyartykułowana. Pierwszym krokiem powinna być możliwość zapisania w rozporządzeniu - mówił w TVN24 minister pracy. Na razie nie wiadomo czy da się to zrobić. Teraz resort pracy przygotowuje raport nt. możliwości

wprowadzenia minimalnej stawki godzinowej. - Jest pytanie, jak to połączyć z umowami zleceniami i innymi umowami cywilno-prawnymi. Ten raport musi dać odpowiedź - zaznaczył Kosiniak-Kamysz. Solidarność popiera to rozwiązanie, ale powinno się ono pojawić razem z poważniejszymi zmianami. - To nie jest zły pomysł, ale wcale nie rozwiązuje problemów. Po pierwsze żeby dostać taką stawkę trzeba w ogóle być zatrudnionym na jakąś umowę - mówi Tadeusz Majchrowicz, wiceprzewodniczący Solidarności. Jego zdaniem wprowadzona stawka byłaby zbyt niska. - Trzeba też spojrzeć na stawki minimalnej płacy godzinowej w Europie. W Niemczech nowa koalicja uzgodniła, że wyniesie ona 8,5 euro. To kilka razy więcej niż proponuje się u nas - zauważa wiceprzewodniczący. - Oczywiście jest to jakiś postęp, bo jak wiemy w wielu miejscach w Polsce pracodawcy proponują pracownikom pracę za 2,5-3 zł za godzinę. Można by smutno zauważyć, że byłaby to jakaś podwyżka. o ile oczywiście ludzie ci zatrudnieni byłiby na podstawie jakiegokolwiek umowy. Bo wiemy przecież, że takie stawki najczęściej płaci się na czarno. Pracodawcy stosują przeróżne chwytły. Dopóki rząd nie posłucha związków zawodowych i nie ograniczy stosowania umów śmieciowych to niewiele się zmieni - przekonuje Tadeusz Majchrowicz.

Maciej Chudkiewicz

KE o różnicowaniu wynagrodzenia ze względu na płeć

Zgodnie ze sprawozdaniem Komisji Europejskiej różnica w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn lub różnica pomiędzy wynagrodzeniem za godzinę pracy kobiet i mężczyzn w UE wynosi 16,2%. Wciąż jest to element rzeczywistości we wszystkich państwach UE. Różnicowanie wynosi od 27,3% w Estonii do 2,3% w Słowenii. Ogólne dane potwierdzają delikatną tendencję spadkową występującą w ostatnich latach, tj. 1,1% między 2008 a 2011 r. Sprawozdanie pokazuje, że największym problemem w zwalczaniu różnicowania wynagrodzeń w UE jest praktyczne zastosowanie zasad równej płacy oraz brak działań prawnych podejmowanych przez kobiety w sądach krajowych. W opublikowanym sprawozdaniu dokonano oceny przepisów w zakresie równości wynagrodzeń funkcjonujących w państwach UE. W dokumencie przewiduje się również, że w przyszłości głównym wyzwaniem wszystkich państw członkowskich będzie właściwe stosowanie i egzekwowanie zasad określonych w dyrektywie 2006/54/WE w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy. Sprawozdanie wskazuje, że skuteczne stosowanie zasady równości wynagrodzeń jest utrudnione przez brak przejrzystości systemów płac, brak wyraźnych punktów odniesienia w zakresie równości wynagrodzeń oraz brak jasnych informacji dla pracowników cierpiących z powodu nierówności. Większa przejrzystość wynagrodzeń mogłaby poprawić sytuację pojedynczych ofiar dyskryminacji płacowej, które byłyby w stanie łatwiej porównywać swoje wynagrodzenia z zarobkami pracowników drugiej płci. Dwa państwa członkowskie (Francja i Niemcy) dokonały wystarczającej i jasnej transpozycji dyrektywy w sprawie równości z 2006 r. w taki sposób, że nie są od nich wymagane żadne dodatkowe informacje. Komisja śledzi sytuację w pozostałych 26 państwach członkowskich i będzie pracować nad zapewnieniem pełnego stosowania i egzekwowania praw ustanowionych unijnymi przepisami, jeśli zajdzie taka potrzeba, w drodze dalszych postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom.

KE chce zadbać o stażystów

Komisja Europejska przyjrzy się dokładniej jakości staży i praktyk realizowanych w UE. Warunki pracy mają być bardziej przejrzyste i faktycznie zwiększać szansę młodych ludzi na rynku pracy.

Propozycja KE została zawarta w zaprezentowanych na początku grudnia wytycznych. Według przeprowadzonych przez Komisję badań, ponad połowa młodych ludzi w Unii Europejskiej odbyła przynajmniej jeden staż lub praktykę zawodową. Mimo to, ponad 5,5 mln Europejczyków poniżej 30 roku życia pozostaje bezrobotnych. Zdaniem Komisji winna tej sytuacji jest m.in. jakość odbywanych staży. W większości przypadków zasady zawierania umów pomiędzy stażystą a pracodawcą są niejasne - nie precyzują zakresu obowiązków i nie regulują wysokości wynagrodzenia. „Nowe

wytyczne mają umożliwić stażystom zdobycie wartościowego doświadczenia i zabezpieczyć ich przed eksploatacją, (...) Państwa członkowskie powinny zapewnić, że pracodawcy będą jasno i z wyprzedzeniem określać czy dany staż będzie płatny czy nie. Pracodawcy będą musieli też informować o innych warunkach zatrudnienia, możliwościach zdobycia doświadczenia zawodowego czy sposobie, w jaki zamierzają się opiekować stażystami” - podkreślił komisarz UE ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Wyrównywania Szans László Andor. Podjęte przez Komisję działania są częścią programu „Gwarancja dla młodzieży”, który ma za zadanie wspierać młodych ludzi w doskonaleniu umiejętności zawodowych i pomóc im zaistnieć na europejskim rynku pracy.

Niewiarygodne, że nadal co 5-ty Polak, który pójdzie na wybory, chce oddać głos na partię Donalda Tuska.

Według najnowszego sondażu Homo Homini, gdyby wybory parlamentarne odbywały się na początku grudnia, na Platforma Obywatelska mogły liczyć na 19 proc. osób, które zdecydowałyby się głosować. To wręcz niewiarygodnie dużo, jeśli uwzględnimy ile szkód wyrządzili politycy tej partii.

Przypomnijmy tylko najważniejsze „osiągnięcia” polskiej elity politycznej z lat 2007-2013:

- Decyzja o podwyższeniu podatku VAT do 23%
- Wzrost zadłużenia Polski (z 530 do 937 mld zł)
- Rozrost armii urzędników (o 100 tys.)
- Długoterminowy kontrakt z Gazpromem (do 2037 r.)
- Przyjęcie Pakietu Klimatycznego
- Kilukrotne podwyżki akcyzy na paliwa, alkohol i papierosy
- Podwyżka składki rentowej (z 6 do 8 proc.)
- Podwyższenie wieku emerytalnego do 67. roku życia
- Wzrost bezrobocia (z 11,3% w 2008 do 14,4% w 2013)
- Afery (hazardowa, drogowa, przetargowa, info-afery, stadionowa, zegarkowa)
- Drenaż funduszu rezerwy demograficznej (-16,9 mld zł)
- Likwidacja (wyłączenie) OFE
- Nepotyzm, kupczenie stanowiskami, koleśnictwo, korupcja
- Opodatkowanie tzw. podatkiem Belki lokat jednodniowych
- Zlikwidowanie ulgi internetowej
- Zlikwidowanie ulgi budowlanej
- Obniżenie o 1/3 zasiłku pogrzebowego
- Zamrożenie kwotowych progów podatkowych (coraz biedniejsi ludzie muszą płacić coraz większe podatki)

- Zwiększenie maksymalnych stawek na podatki lokalne
- Podwyżka VAT na ubranka dziecięce (z 8 do 23 proc.)
- Opodatkowanie imprez pracowniczych oraz dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych fundowanych przez pracodawcę
- Wprowadzenie opłat Via-Toll za przejazdy drogami krajowymi
- Wprowadzenie wysokich opłat za przejazdy prywatnymi autostradami
- Zmielenie miliona podpisów w sprawie J.O.W.
- Nieuwzględnienie 2 mln podpisów w sprawie referendum dot. podwyższenia wieku emerytalnego oraz 1 mln podpisów w sprawie referendum dot. 6-latków
- Ograniczenie dostępu do informacji publicznej (nowelizacja ustawy)
- Ograniczenie swobody demonstracji (nowelizacja ustawy).

<http://niezalezneamediapodlasia.pl/>

Pracodawcy obawiają się związków zawodowych

Co trzeci pracodawca uważa, że związki zawodowe w ogóle nie powinny działać w firmach. 26 proc. chciałoby je widzieć wyłącznie w przedsiębiorstwach publicznych. Tylko 19 proc. przedsiębiorców uważa, że związki zawodowe powinny działać we wszystkich przedsiębiorstwach, niezależnie od formy własności – podaje „Gazeta Wyborcza”, powołując się na badania „Rzemieślnicy i biznesmeni. Właściciele małych i średnich przedsiębiorstw prywatnych”, prowadzonego przez Katedrę Socjologii Ekonomicznej SGH i współfinansowanego przez Konfederację Lewiatan. Tylko 25,7 proc. pracodawców stawia na demokratyczny wariant zarządzania firmą, większość woli podejmować decyzje bez udziału pracowników.

W przedsiębiorstwach stosowana jest dość powszechnie zasada ograniczonego zaufania do pracowników. Natomiast 51,3 proc. przedsiębiorców wybiera umiarkowany nowoczesny model funkcjonowania firmy, w którym decyzje podejmuje się na podstawie kontaktów z klientem, lecz nie bierze się pod uwagę społecznego i ekologicznego środowiska firmy. Model tradycyjnego przedsiębiorstwa, przedmiotowo odnoszącego się do klientów, za najlepszy uważa 38,6 proc. Model w pełni nowoczesnej firmy, cechującej się społeczną odpowiedzialnością biznesu, jest akceptowany przez 9,3 proc. respondentów.

Stefan Niesiołowski broni generała Jaruzelskiego: „Jeżeli Kaczyński chce sądzić ciężko chorego człowieka to jest po prostu idiotą”

Radosna odtrutką na podłą jesienną rzeczywistość są dla nas zawsze słowa Stefana Niesiołowskiego. Marszałek nasz kochany, przepełniony szacunkiem dla bliźniego jak mało kto, przemówił w Radiu Zet. Pan Stefan raczył porównać, a dokładniej zarysować różnice między „pełzającą rewolucją” na Ukrainie a atmosferą czasu stanu wojennego w Polsce.

Nie, to nie porównywalne, nie oczywiście, to niesłychanie łagodne, przecież tam, no zresztą u nas też stan wojenny był wprowadzany bardzo łagodnymi metodami i to była operacja, no która nie była, no nieporównywalna do jakiegoś okrucieństwa krwawych dyktatur. To robienie z Jaruzelskiego zbrodniarza to całkowite fałszowanie historii. Natomiast jednak to było brutalniejsze, no tam działa opozycja cały czas, legalnie, w parlamencie, media opozycyjne, nie, nie ma porównania- wyartykułował pan Stefan. Nie omieszkał także wyrazić zdania na temat Jarosława Kaczyńskiego, który był w Kijowie, a na 13 grudnia planuje manifestację w Warszawie.

(...) skrajnie niewiarygodny w Kijowie, bo jeżeli tutaj demonstruje pod hasłem „Koncentration Lager Europa” i IV Rzesza i jednocześnie do tej IV Rzeszy namawia Ukraińców, jest niewiarygodny, tak samo jest niewiarygodny jako protestujący tego dnia, bo 13 grudnia to jest rocznica stanu wojennego. I próba zrobienia z tej, kolejny już rok, z tej daty protestu przeciwko rządowi Tuska, to jest fałszowanie historii - dodał pan Stefan miłośniczynie. Na tym nie koniec. Był też powrót do kwestii generała Jaruzelskiego, z wplecionym subtelnie wątkiem Jarosława Kaczyńskiego, a jakże.

Gen. Jaruzelski jest ciężko chorym człowiekiem i nie wydaje mi się żeby jakkolwiek proces, który trwa zresztą, ale on jest chory i to jest normalna, w cywilizowanych krajach formuła, może do Kaczyńskiego to nie dociera, że jeżeli ktoś jest ciężko chory to się go nie sądzi, tylko czeka się aż wyzdrowieje. Więc jeżeli Kaczyński chce sądzić, mówię, ciężko chorego człowieka to jest po prostu idiotą - zagał pan Stefan. Zapachniało świętami...

źródło: radiozet.pl/Wuj

Raport „S”: Polska bije rekordy w zatrudnianiu na czas określony

Problemem polskiego rynku pracy jest duża liczba osób zatrudnionych na czas określony – to aż 27% pracowników, czyli niemal dwa razy więcej niż średnia unijna – 14,2%. Dla porównania w Niemczech umowy terminowe to jedynie 9% wszystkich umów. Te dane to wnioski płynące z pracy badawczej przygotowanej w ramach finansowanego przez Komisję Europejską projektu Ochrona pracowników przed nadużywaniem atypowych form zatrudnienia w Polsce i w wybranych krajach EU. Badania przeprowadzili eksperci NSZZ „Solidarność” we współpracy z partnerami z innych państw UE. Uczestnicy projektu zastanawiali się, jak – na podstawie pozytywnych doświadczeń innych państw – można poradzić sobie z problemem nadużywania umów terminowych, niekorzystnych z punktu widzenia pracowników. Takie umowy nie mogą zagwarantować pracownikom stabilnej sytuacji zawodowej, co, szczególnie w przypadku osób młodych, stanowi poważne utrudnienie. Eksperci przyjrzeni się też zatrudnianiu w niepełnym wymiarze czasu pracy. Okazuje się, że Niemczech, Szwecji i we Włoszech zdecydowanie częściej aniżeli w Polsce wykorzystuje się tę możliwość. „Takie zatrudnienie pozwala pracodawcom na bardziej racjonalne i efektywniejsze wykorzystanie pracownika w procesie pracy, zaś pracownikom na godzenie pracy zawodowej z obowiązkami pozazawodowymi takimi jak wychowywanie dzieci czy kształcenie. Jego upowszechnienie pozwala również osiągnąć efekt w postaci ograniczenia poziomu bezrobocia” – wynika z raportu.

Apel w sprawie OFE

NSZZ „Solidarność” razem Business Centre Club oraz Konfederacją Lewiatan podpisali apel do posłów i senatorów RP w sprawie funduszy OFE. Partnerzy społecznie zwracają uwagę na zawarte w projekcie niekorzystne rozwiązania dla ubezpieczonych. Dlatego apelują, aby błędy, które były wielokrotnie zgłaszane, ale zostały zignorowane przez rząd, zostały naprawione bądź wyeliminowane. Potrzebna jest rzetelna analiza skutków wprowadzenia projektu w życie obywateli. „Postulujemy, aby Posłowie i Senatorowie dali ubezpieczonym możliwość dokonania świadomej decyzji, zarówno jeśli chodzi o wybór między OFE a ZUS(...) Proponujemy rezygnację z nieuzasadnionego pomysłu zablokowania możliwości informowania o działalności funduszy emerytalnych” – czytamy we wspólnym apelu.

Stopa bezrobocia w listopadzie wyniosła 13,2 proc.

Stopa bezrobocia wyniosła w listopadzie br. 13,2% i była o 0,2 pp. wyższa niż w październiku. W tym samym okresie roku ubiegłego wzrost był dwukrotnie większy i wyniósł 0,4 pp. Stopa bezrobocia zwiększyła się w 15 województwach. Jedynie na Mazowszu nie uległa zmianie. Najlepszy wynik odnotowano w województwie wielkopolskim, gdzie stopa bezrobocia wynosi 9,4%. Pracodawcy zgłosili w listopadzie 55 tys. ofert pracy. To o 12% więcej niż przed rokiem. W listopadzie pracodawcy zgłosili do urzędów pracy 55 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. To o 12% więcej niż rok temu, kiedy było to 49 tys. Ofert pracy przybyło we wszystkich województwach. Na ogół z deficytem miejsc pracy jest tak, że najmniej doskwiera on mieszkańcom stolic regionów, nie jest to jednak reguła. Przykładem Białostok, w którym poziom bezrobocia (13,6 proc.) jest wyższy od odnotowanego w powiecie bielskim (9,2 proc.) czy w sokołomazowieckim (9 proc.).

KNF: kredyt bez wkładu własnego tylko do końca roku

Do każdego wniosku kredytowego składanego po 1 stycznia 2014 r. powinna zostać zastosowana nowa Rekomendacja S - informuje Komisja Nadzoru Finansowego. Do wniosków kredytowych składanych do 31 grudnia 2013 r. można stosować zarówno nowe, jak i stare zasady określone w Rekomendacji S. Takiej możliwości banki nie mają w przypadku wniosków składanych po tej dacie - do nich, jak podkreśla KNF, należy stosować Rekomendację S w wersji z 18 czerwca 2013 r. tj. taką, według której przy kredycie hipotecznym konieczne jest wniesienie wkładu własnego na poziomie 5 proc. wartości nieruchomości.

UE zezwala na swobodniejsze korzystanie z urządzeń elektronicznych w samolotach

Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA) zaktualizowała wytyczne dotyczące korzystania z przenośnych urządzeń elektro-

nicznych w samolotach. Agencja potwierdza, że korzystanie z tych urządzeń w „trybie samolotowym” (wyłączony sygnał komórkowy) w trakcie całej podróży, nie zagraża bezpieczeństwu lotu. Nowe wytyczne powinny zostać opublikowane na początku 2014 r. Obecnie linie lotnicze zazwyczaj nie pozwalają na połączenia telefoniczne czy korzystanie z Wi-Fi od momentu zamknięcia drzwi samolotu do momentu dotarcia do bramki i otwarcia drzwi na lotnisku docelowym. Linie lotnicze muszą teraz dostosować swoje regulaminy. Pasażerowie muszą zawsze przestrzegać instrukcji bezpieczeństwa wydawanych przez załogę, dlatego z urządzeń elektronicznych można korzystać tylko wtedy, gdy pozwoli na to załoga samolotu.

Polscy pracownicy liderami wzrostu wydajności

Według danych OECD i Eurostatu polscy pracownicy odnotowali w 2012 roku największy w Europie wzrost wydajności pracy. To kolejny dowód, że pracodawcy wykorzystując kryzys, sztucznie zaniżają polskie wynagrodzenia. W opublikowanym na stronie Eurostatu zestawieniu, Polska w 2012 roku osiągnęła 5,6 proc. wzrost produktywności. To aż o ponad 2 proc. więcej niż druga w zestawieniu Łotwa i trzecia Bułgaria. W ciągu ostatnich 5 lat Polacy osiągnęli blisko 15 proc. wzrost wydajności. Lepsza była tylko Litwa, która przez 5 lat osiągnęła 17,7 proc. wzrost. Trzecia Łotwa z wynikiem 12,9 proc. W drugim zestawieniu, tym razem zamieszczonym na stronie OECD nasza wydajność w 2012 roku wzrosła o 4,1 proc., wyprzedzając Estonię i Hiszpanię o 0,6 proc. Licząc ostatnie 5 lat, Polska w badaniu OECD jest niekwestionowanym liderem osiągając wzrost na poziomie 15,4 proc. Druga Irlandia osiągnęła 14,6 proc., a trzecia Hiszpania już tylko 10,1. Jak się ma do tego wzrost płac? W 2012 roku realne płace w Polsce zmalały o 0,6 proc., a w 2011 wzrosły zaledwie o 0,2 proc. Jak wyliczyła niedawno prof. Jadwiga Staniszkis, gdyby przez ostatnie kilkanaście lat płace w Polsce rosły proporcjonalnie do wzrostu wydajności, średnia pensja powinna u nas wynosić o 1000 zł więcej. Co to oznacza? Że w naszych domowych budżetach jest o 200 mld zł rocznie mniej pieniędzy, które mogłyby być przeznaczone np. na konsumpcję. Co to oznacza dla naszego PKB? Pytanie jest czysto retoryczne.

PALIWKO na Składowej

www.kpkm.pl

Komunalne Przedsiębiorstwo
Komunikacji Miejskiej Sp. o.o.
15-399 Białystok, ul. Składowa 11

MLEKOVITA, firma o długoletniej tradycji i ugruntowanej marce nie tylko na rynku polskim, ale również zagranicznym, jest największą grupą mleczarską w Polsce. Tworzy ją 13 zakładów produkcyjnych i 23 własne centra dystrybucyjne. Wytwarza szeroki asortyment ponad 400 markowych produktów (m.in.: sery twarde dojrzewające typu holenderskiego, szwajcarskiego i angielskiego, sery topione i wędzone, sery sałatkowo-kanapkowe, serek ziarnisty, sery mozzarella, mleka UHT o zróżnicowanej pojemności i zawartości tłuszczu, mleka pasteryzowane, śmietanki UHT, mlecza zagęszczone, mlecza smakowe, kefiry, jogurty, maślanki, twarogi i twarożki smakowe, śmietany i śmietanki, masła i miksy maślane, mleka w proszku oraz serwatkę w proszku), które są liderami kategorii w branży (np. mleko POLSKIE w butelce, mleko WYPASIONE, ser FAVITA, ser SOKÓŁ, masło ekstra POLSKIE). MLEKOVITA jest przedsiębiorstwem ze 100-procentowym kapitałem polskim i niekwestionowanym liderem branży w kraju oraz liderem eksportu sektora mleczarskiego. Za swój największy sukces uznaje przede wszystkim satysfakcję klientów, oferując im produkty najwyższej jakości i rokrocznie wprowadzając nowy asortyment, który nie tylko zdobywa uznanie konsumentów, ale i liczne nagrody (np. renomowane tytuły w badaniach konsumenckich: Wybór Konsumenta, Odkrycie Roku, Najlepsze w Polsce itp.; złote medale prestiżowych krajowych i zagranicznych targów, uznanie ekspertów biznesu: Superbrands, Solidna Firma, Filar Polskiej Gospodarki itp.; oraz nagrody o znaczeniu międzynarodowym: Lider Polskiego Eksportu, Mister Eksportu, Medal Europejski itp.). Efektywność zarządzania i osiągnięte rokrocznie coraz lepsze wyniki finansowe bezpośrednio przekładają się na systematyczny wzrost wartości marki, która według rankingu dziennika Rzeczpospolita jest obecnie najcenniejszą marką w produkcyjnym sektorze polskiej gospodarki.

BIULETYN INFORMACYJNY
NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” REGIONU PODLASKIEGO

SOLIDARNOŚĆ

ADRES REDAKCJI: ul. Suraska 1, pok. 208, 15-093 Białystok,
tel. 85-748-11-08, fax 85-748-11-01,
e-mail: biuletyn@nszz.org
www.solidarnosc.org.pl/zr.podlaskiego
REDAKCJA: Mirosław Markowski (red. naczelny)
oraz Zespół.
WYDAWCA i DRUK: Region Podlaski NSZZ „Solidarność”.